

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Bulevar mira bb, zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар тира бб, зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizori-bdbih.ba

Број: 01-02-03-13-197/13
Р: 07-02; 010-02/13

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА
Одјељења за пољопривреду, шумарство и водопривреду Брчко дистрикта БиХ
за период 1. јануар – 31. децембар 2012. године

Брчко, јула 2013. године

САДРЖАЈ

<u>НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ</u>	3
<u>РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА</u>	5
<u>1. УВОД</u>	7
<u>2. ОПШТИ ДИО</u>	7
<u>3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ</u>	9
<u>4. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРЕПОРУКА РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ЗА 2011. ГОДИНУ</u>	10
<u>5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ</u>	10
<i><u>5.1. РУКОВОДСТВО И СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА</u></i>	10
<i><u>5.2. ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВРШЕЊЕ ТЕКУЋЕГ БУЏЕТА</u></i>	11
<i>5.2.1. Издаци за путне трошкове</i>	12
<i>5.2.2. Издаци за пољопривредни материјал</i>	13
<i>5.2.3. Издаци за збрињавање паса луталица</i>	13
<i>5.2.4. Текући грантови</i>	14
<u>6. КОМЕНТАР</u>	17
<u>7. ПРИЛОЗИ ИЗВЈЕШТАЈА О РЕВИЗИЈИ</u>	18

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Bulevar mira bb, zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар мира бб, зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438

www.revizori-bdbih.ba

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ШУМАРСТВО И ВОДОПРИВРЕДУ ВЛАДЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ

ШЕФ ОДЈЕЉЕЊА
Џевдет Шаховић

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ

Предмет ревизије

Извршили смо ревизију финансијског пословања Одјељења за пољопривреду, шумарство и водопривреду (у даљем тексту: Одјељење) за период **1. јануар – 31. децембар 2012.** године, те ревизију усклађености пословања с важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност руководства

Шеф Одјељења је одговоран за финансијско пословање Одјељења и усклађеност пословања с важећим законским и другим релевантним прописима. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за спречавање настанка материјално значајних грешака у финансијском пословању Одјељења.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијском пословању на основу извршене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ (“Службени гласник Брчко дистрикта БиХ” број 40/08) и ISSAI ревизијским стандардима („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 11/11). Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијско пословање не садржи материјално значајне погрешке, те да је пословање усклађено с важећим законским и другим релевантним прописима.

Ревизија укључује спровођење поступка ради прибављања ревизорских доказа о усклађености финансијског пословања. Избор поступка је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешака у финансијском пословању. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за финансијско пословање, ради осмишљавања ревизорских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не ради изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизорско мишљење.

Основ за изражавање мишљења

Након обављене ревизије финансијског пословања, скрећемо пажњу на следеће:

- 1. Издаци за набавку пољопривредног материјала у износу од 3.611,83 КМ евидентирани су и плаћени на терет буџета 2012. године, а обавеза за исте настала је у 2011. години чиме је нарушено начело модификованог акруалног основа (тачка 5.2.2 Извјештаја).*
- 2. Издаци за збрињавање паса луталица реализовани су у износу од 94.747,50 КМ. Током 2012. године нису предузимане континуиране активности на уговарању и реализацији услуга о збрињавању паса луталица у складу са одобреним средствима буџета. Не може се потврдити основаност исплате издатака из разлога што уз испостављене фактуре за извршене услуге, нису сачињени полугодишњи извјештаји и записници о извршеним услугама, како је то предвиђено Уговором о пружању услуга (тачка 5.2.3 Извјештаја).*
- 3. Накнаде за штете настале на биљној производњи усљед појаве леда и суше у 2011. години исплаћене су у износу 847.783,83 КМ, без критеријума о начину процјене штете.*
- 4. Извршена је процјена и обрачун штета на пољопривредној производњи насталих усљед појаве леда у априлу и јуну 2012. године, које су исплаћене у износу од 1.151.852,98 КМ, без документовања чињеничног стања на усјевима како је прописано чланом 3 Одлуке о начину процјене штете и обрачуна обештећења за штете настале на биљној производњи усљед појаве леда, није документован стручни преглед усјева, засада и биљака на основу: морфолошког стања (боја, изглед итд), степена полегнућа, општег стања усјева, механичких оштећења и фенолошке фазе развоја биљака), (тачка 5.2.4 Извјештаја).*
- 5. Одјељење није благовремено донијело План накнадне контроле, како би се створили услови континуираног вршења надзора над остваривањем права на подстицаје у складу са одредбама Правилника о начину и условима за подстицај у пољопривредној производњи за 2012. годину (тачка 5.2.4 Извјештаја).*

Негативно мишљење

По нашем мишљењу финансијско пословање Одјељења у току **2012.** године због ефеката навода датих у квалификацијама у претходном пасусу, није било усклађено у свим материјално значајним аспектима с важећом законском регулативом.

Замјеници главног ревизора
Томо Возетић, дипл. ек.

Главни ревизор
Џевида Хоџић, дипл. ек.

Божо Зимоњић, дипл. ек.

РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Потребно је успоставити систем интерних контрола над реализацијом средстава за подстицаје у пољопривредној производњи и издатака за збрињавање паса луталица.

Потребно је буџетска средства планирати и реализирати у складу са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ, Законом о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2012. годину и Правилником о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета у Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је буџетска средства планирати у складу с Правилником о начину припреме захтјева за израду буџета Брчко дистрикта БиХ и Законом о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2012. годину.

Потребно је одобравање службеног путовања у иностранство, вршити у складу са Одлуком градоначелника, о врсти висини накнада трошкова службеног путовања у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, правдање и повраћај аконтације вршити у складу са Одлуком градоначелника о врсти висини накнада трошкова службеног путовања у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је набавку робе вршити у складу са одредбама Закона о јавним набавкама БиХ.

Потребно је расходе признавати у обрачунском периоду у којем је обавеза за плаћање настала у складу са одредбама Правилника о рачуноводству буџета Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је обезбиједити континуирано праћење и извршење, по одобреним позицијама буџета од стране Скупштине БД БиХ ради благовременог покретања поступка преусмјеравања средстава, те њиховог задржавања у границама буџетом одобрених средстава у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2012. годину и Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета у Брчко дистрикту БиХ.

*Потребно је било током 2012. континуирано предузимати активности **о услугама** збрињавања паса луталица у складу са одобреним средствима буџета.*

Потребно је Уговор о пружању услуга закључивати прије почетка активности на његовој реализацији.

Потребно је признавање издатака и плаћање рачуна вршити на основу вјеродостојне документације предвиђене одредбама Уговора о пружању услуга.

Потребно је Правилник о начину и условима за подстицај у пољопривредној производњи донијети у року прописаном Законом о подстицају у пољопривредној производњи Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, прије пројене штета узрокованих елементарним непогодама, донијети акт којим би били регулисани критеријуми и начин пројене истих.

Потребно је, пројену настале штете од леда вршити у складу са Одлуком о начину пројене штете и обрачуна обештећења за штете настале на биљној производњи усљед појаве леда.

Потребно је благовремено донијети План накнадне контроле како би се створили услови континуираног вршења надзора над остваривањем права на подстицаје, у складу са одредбама Правилника о начину и условима за подстицај у пољопривредној производњи.

**НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ ИЗВЈЕШТАЈА О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ
ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ОДЈЕЉЕЊА ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ,
ШУМАРСТВО И
ВОДОПРИВРЕДУ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ ЗА 2012. ГОДИНУ**

1. УВОД

Обавили смо ревизију финансијског пословања Одјељења за **2012.** годину на основу овлашћења у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 40/08). Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ седми пут врши ревизију финансијског пословања Одјељења, те има претходно искуство с клијентом.

2. ОПШТИ ДИО

Одјељење за пољопривреду, шумарство и водопривреду, као саставни дио јавне управе, основано је у складу са Статутом Брчко дистрикта БиХ и Законом о јавној управи Брчко дистрикта БиХ, те Организационим планом Владе Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Организационим планом).

Одјељење извршава стручне, административне и друге послове из надлежности Владе Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Владе) који се односе на:

- спровођење закона и прописа надлежних органа и институција БиХ и Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Дистрикта) из области пољопривреде, шумарства и водопривреде под надзором и упутствима градоначелника;
- пољопривреду, шумарство и узгој животиња, развој, заштиту и ефективно коришћење шумског и пољопривредног фонда и узгоја животиња;
- агроиндустрију;
- ветеринарску дјелатност и ветеринарску јавну службу;
- заштиту и унапређивање шума;
- предлагање политике инвестиционог развоја и политике цијена у области пољопривреде и шумарства;
- тржишне интервенције и резерве у области пољопривреде;
- рурални развој;
- остале дужности из надлежности овог одјељења у складу са законом и прописима БиХ и Скупштине или дужности наложене од градоначелника Дистрикта.

За извршавање послова из надлежности овог одјељења, на начин прописан чланом 2 Организационог плана, утврђена су слjedeћа пододјељења:

1. Пододјељење за пољопривреду;
2. Пододјељење за шумарство и водопривреду;
3. Пододјељење за ветеринарство;
4. Пододјељење за анализу и административну подршку.

Пододјелење за пољопривреду надлежно је за:

- развој и унапређивање пољопривредне производње и сточарства на подручју Дистрикта;
- пружање савјетодавних услуга из области пољопривреде и сточарства;
- стварање услова у Дистрикту за постприватизационо инвестирање;
- повезивање примарне пољопривредне производње и прехранбене индустрије у Дистрикту.

Пододјелење за шумарство и водопривреду надлежно је за:

- спровођење законских прописа из области шумарства, ловства, а ради рационалног коришћења и заштите постојећег шумског фонда, рационалног коришћења и заштите ловишта;
- доношење планова и програма, те имплементацију одобрених пројекта из области шумарства, ловства и водопривреде, те координацију с међународним организацијама које финансирају пројекте из наведених области у надлежности Одјелења;
- спровођење управног поступка у складу са законом и законским прописима из области шумарства, ловства и водопривреде;
- чување и заштиту шумског фонда кроз организовани рад чуварске службе;
- израду годишњег плана газдовања шумама и планова и програма за проширену репродукцију шума;
- обављање нормативно-правних, студијско-аналитичких, управно-надзорних послова и послова стручног надзора који се односи на режим вода, употребу и коришћење вода, заштиту вода, хидромелиорацију, заштиту од вода;
- управљање, одржавање, планирање, праћење, те убирање средстава водног доприноса и
- финансирање водопривредних објеката.

Пододјелење за ветеринарство надлежно је за:

- публикување ветеринарских сертификата, упутстава и потврда;
- ветеринарске прегледе производа, сировина прехранбених производа и њихово обилежавање, као и ветеринарске прегледе сточне хране, воде за напајање животиња и отпадака у производњи, складиштењу и промету ради обезбјеђивања здравствене исправности;
- праћење и контролу трговине и употребе лијекова у ветеринарској медицини;
- контролу ефикасности и штетности лијекова;
- контролу здравствене исправности прехранбених производа, отпадака и сточне хране, животињског сјемена, јајних ћелија и ембриона, као и воде за напајање животиња;
- вођење регистра животиња и објеката на регионалном и националном нивоу у складу с прописима;
- оспособљавање јединица за прву ветеринарску помоћ цивилне заштите;
- обезбјеђивање извођења контроле имуности;
- обезбјеђивање извођења и организацију праћења остатака штетних материја у прехранбеним производима;
- обезбјеђивање извођења и организацију праћења остатака штетних материја код животиња и сточне хране;
- увођење и развијање информационог система у ветеринарству БиХ.

Пододјелење за анализу и административну подршку надлежно је за:

- израду планова за рурални развој села који одражавају потребе и аспирације локалног становништва у складу с природном базом ресурса;
- координацију развоја поменутих планова од стране Владе, невладиних организација и донатора (што ће користити као основа микрокредитних линија погодних за развој малих предузећа у руралним подручјима);
- одабирање пилот-пројеката за имплементацију на основу оцјене економског и социјалног ефекта које би они могли имати. Ови пројекти ће обухватити шеме битне за цијелу а поготову руралну заједницу;
- креирање мјера које могу довести до повећања запослености у непољопривредним дјелатностима у руралним подручјима укључујући оvdје мале шеме за започињање бизниса;
- спровођење активности управљања и координацију пројеката у Одјелењу;
- имплементацију пројеката ЕУ из области робних и новчаних кредита;
- мониторинг кредита и пројеката;
- подршку обезбјеђењу руралних кредита;
- координацију ентитетских, повезаних пројектних иницијатива.

Радам Одјелења руководи шеф Одјелења, који је задужен је за законито, ефикасно, благовремено и економично извршавање свих послова из надлежности Одјелења, као и ефикасно руковођење, систематско унапређивање рада, сарадњу са другим органима и информисање јавности. Пододјелењима руководе шефови пододјелења, који врше верификацију квантитета и квалитета обављених послова извршилаца у пододјелењу, те пружају помоћ шефу Одјелења у руковођењу

Solitaire.lnk појединим областима или подручјима рада.

Организационим планом су предвиђена **шездесет четири (64)** радника, док је на дан 31. 12. 2012. године у Одјелењу био **шездесет један (61)** радник, што значи да су три позиције биле упражњене.

3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је финансијско пословање за 2012. години, у дијелу планирања и извршења издатака – расхода текућег буџета и буџета капиталних потреба, оцјена система интерних контрола, као и усклађеност пословања са законским и другим релевантним прописима.

Циљ ревизије финансијског пословања Одјелења је да омогући ревизору да на основу прикупљених доказа изрази мишљење о томе да ли је финансијско пословање, обављено у складу са целокупном законском важећом регулативом Брчко дистрикта БиХ, као и планираним позицијама буџета. Поред тога ревизија је планирана и извршена са циљем прибављања реалног основа за оцјену да ли су предузете све мјере за намјенско трошење буџетских средстава за сврхе

за које је дато овлашћење доношењем буџета, те давања препорука за даљи рад с посебним нагласком на што ефикаснију заштиту јавне имовине и економично трошење јавних средстава путем јачања интерних контрола.

Ревизија информише јавност, надлежне органе и институције о налазима и препорукама, правовременим и јавним објављивањем ревизорског извјештаја.

Обим ревизије је утврђен интерним планским документима ревизије.

С обзиром да се ревизија **обавља провјерама на бази узорака и да постоје инхерентна** ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

4. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРЕПОРУКА РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ЗА 2011. ГОДИНУ

На основу извршене ревизије финансијског пословања Одјељења за **2012.** годину, а у склопу исте и провјере да ли је поступљено по препорукама датим у претходној ревизији истичемо да нису имплементирани следеће препоруке, које се односе на:

- предузимање активности на допуни Правилника о интерним процедурама и поступцима за пријем и обраду захтјева за подстицај у пољопривредној производњи у дијелу прецизног дефинисања начина и процедуре вршења контроле комплетне документације на основу које се врши исплата;
- усаглашавања подзаконских аката у дијелу регулисања санкција о уоченим неправилностима по извршеној накнадној контроли;
- прецизније планирање позиција текућег буџета у складу с постављеним циљевима и задацима,
- стварање и унапређивање комерцијалне пољопривредне производње у смислу документовања намјене подстицаја и његових ефеката.

Остале препоруке, дате у Извјештају о ревизији финансијског пословања Одјељења за период 1. јануар – 31. децембар 2011. године, имплементирани су.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. Руководство и систем интерних контрола

Ради остварења програмских циљева рада, као и економичног, ефикасног и ефективног трошења јавних средстава неопходно је имати успостављен функционалан систем интерне контроле, који је одговорност менаџмента. Фактор који највише утиче на функционалност система интерних контрола је повољно контролно окружење које првенствено долази до изражаја кроз организациону структуру, начин руковођења, преношење овлашћења, вредновање резултата рада, систем награђивања и поштовање постојећих законских и осталих прописа.

Организационим планом Одјељења утврђена је унутрашња организација, дјелокруг организационих јединица, систематизација радних мјеста, опис послова и задатака по радним мјестима.

Након спроведене ревизије финансијског пословања за 2012. годину утврдили смо да су интерне контроле незадовољавајуће у дијелу: прецизног планирања текућег буџета на основу постављених циљева и задатака предвиђених Програмом рада, успостављања одговарајуће контроле над коришћењем средстава за путне трошкове у смислу потписивања одлуке о службеном путовању у иностранство од стране ненадлежног лица и правдања аконтација за службено путовање у складу са Одлуком о врсти и висини накнада трошкова службеног путовања у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ.

Такође, утврдили смо да интерне контроле нису функционисале код реализације издатака за пољопривредни материјал у дијелу недоследне примјене Закона о јавним набавкама БиХ, јер су набавке вршене прије завршетка поступка избора најповољнијег добављача, те признавања издатака у складу с начелом модификованог акруалног основа. Такође нису успостављене интерне контроле над издацима за збрињавање паса луталица, јер су исти признавани без адекватне документације предвиђене уговором.

Није благовремено донесен Правилник о начину и условима за подстицај у пољопривредној производњи за 2012. годину, као претпоставка успјешне реализације средстава за подстицаје.

Извршене су исплате накнаде штете прузроковане сушом и ледом 2011. године а да при том није донесен акт којим би био регулисан начин и критеријуми за процјену штете.

Није досљедно примијењена Одлука о начину процјене штете и обрачуна обештећења за штете настале на биљној производњи усљед појаве леда (април и јун 2012. године), у дијелу утврђивања стања усјева након штете изазване ледом.

Није вршен континуиран надзор над реализацијом подстицаја од стране комисије за накнадну контролу подстицаја у дијелу контроле пријема захтјева, обраде захтјева, исплате новчаних средстава и архивирања завршених предмета.

Није вршен надзор над издацима за збрињавање паса луталица у смислу потврђивања фактурисаних услуга.

Потребно је успоставити систем интерних контрола над реализацијом средстава за подстицаје у пољопривредној производњи и издатака за збрињавање паса луталица.

5.2. Планирање и извршење текућег буџета

Текући издаци Одјељења за 2012. годину планирани су у износу од **12.241.751,09** КМ, а реализовани у износу од **11.496.548,31** КМ или **93,91%**, што је приказано у табели број 1, која је у прилогу Извјештаја.

Издаци за материјал и услуге планирани су у износу од 1.697.897,00 КМ, а реализовани у износу од 1.076.460,33 КМ или 63,40%.

У оквиру издатака за материјал и услуге, планирани су издаци за услуге збрињавања паса луталица у износу од **90.000,00** КМ, а реализовани су у износу од **94.747,50** КМ или **105,28%**. Закључујемо да је на наведеној **аналитичкој** позицији извршено прекорачење буџетом одобрених

средстава у износу од **4.747,50** КМ. Увидом у документацију установили смо да претходно није извршена унутрашња прерасподјела одобрених буџетских средстава. Напријед наведено указује на чињеницу да се Одјељење приликом реализације средстава није придржавало планираног и одобреног буџета Брчко дистрикта БиХ за 2012. годину, нити је дало детаљно образложење узрока одступања, што је у супротности с чланом 28 ставом 2 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, чланом 6 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2012. годину и чланом 21 ставом 2 Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета у Брчко дистрикту БиХ. Такође у оквиру издатака за материјал и услуге, реализовани су издаци за енергију са **52,30%**, издаци за текуће одржавање са **28,19%** и издаци осигурања, банкарских услуга и услуга платног промета са **49,91%**. Низак проценат реализације наведених издатака имао је за посљедицу да су планирана средства остала неутрошена у износу од **582.037,46** КМ. Напријед наведено упућује на непрецизно планирање и праћење извршења издатака текућег буџета, што је у супротности с члановима 2, 4 и 5 Правилника о начину припреме захтјева за израду буџета Брчко дистрикта БиХ и члана 4 става 3 и члана 10 става 2 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2012. годину.

Потребно је буџетска средства планирати и реализовати у складу са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ, Законом о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2012. годину и Правилником о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је буџетска средства планирати у складу с Правилником о начину припреме захтјева за израду буџета Брчко дистрикта БиХ и Законом о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2012. годину.

5.2.1. Издаци за путне трошкове

Путни трошкови планирани су у износу од **12.200,00** КМ, а реализовани у износу од **9.867,07** КМ или **80,88%**. У оквиру наведених реализованих средстава, за дневнице по службеном путовању у иностранство извршена је исплата у износу од **1.885,00** КМ. Увидом у путне налоге и одлуке о одобравању службеног путовања у иностранство уочили смо да је шеф Одјељења вршио одобравање службеног путовања у иностранство, а што је била обавеза градоначелника у складу са одредбама члана 3 става 5 Одлуке градоначелника о врсти висини накнада трошкова службеног путовања у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ, број: 02-000115/12 од 17. фебруара 2012. године. Поред наведеног такође смо утврдили да је за издатке (дневнице за службено путовање и смјештај) запосленима Одјељења вршена исплата аконтација у износу од 1.000,00 КМ, а да су повраћаји примљене неутрошене аконтације вршени **након рока сачињавања извјештаја о службеном путовању** који је предвиђен чланом 9 Одлуке градоначелника, о врсти висини накнада трошкова службеног путовања у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ, број: 02-000029/12 од 25. јануара 2012. године.

Потребно је одобравање службеног путовања у иностранство вршити у складу са Одлуком градоначелника о врсти висини накнада трошкова службеног путовања у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је правдање и повраћај аконтације вршити у складу са Одлуком градоначелника о врсти висини накнада трошкова службеног путовања у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ.

5.2.2. Издаци за пољопривредни материјал

Издаци за пољопривредни материјал планирани су у износу од **115.000,00** КМ, а реализовани у износу од **103.967,10** КМ или **90,40%**. За набавку пољопривредног материјала, у износу од **14.239,60** КМ, спроведен је конкурентски поступак уз објаву обавјештења, са одабраним добављачем закључен је Уговор о сукцесивној набавци, број: 13-000383/12-1 од 14. маја 2012. године. У поступку ревизије утврдили смо да је набавка извршена **3. априла 2012.** године у износу од **2.697,20** КМ, тј. прије завршетка поступка набавке додјелом уговора, што је супротно члану 45 Закона о јавним набавкама БиХ.

Поред наведеног утврдили смо да су на терет **2012.** године **евидентирани и плаћени издаци** за пољопривредни материјал у износу од **3.611,83** КМ **за које је обавеза настала у 2011. години**, тј. нарушено је начело модификованог акруалног основа, што је супротно одредбама члана 15 тачке 3) Правилника о рачуноводству буџета Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је набавку робе вршити у складу са одредбама Закона о јавним набавкама БиХ.

Потребно је расходе признавати у обрачунском периоду у којем је обавеза за плаћање настала у складу са одредбама Правилника о рачуноводству буџета Брчко дистрикта БиХ.

5.2.3. Издаци за збрињавање паса луталица

Издаци за услуге збрињавање паса луталица планирани су у износу од **90.000,00** КМ, а реализовани су у износу од **94.747,50** КМ или **105,28%**. Закључујемо да је на наведеној позицији издатака извршено прекорачење буџетом одобрених средстава, тј. Одјељење није вршило праћење извршења средстава за ове намјене, како је то одобрено од стране Скупштине БД БиХ, а све ради благовременог покретања поступка, преусмјеравања средстава, што је супротно одредбама члана 28 става 2) Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, члана 6 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2012. годину и члана 21 става 2 Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је обезбиједити континуирано праћење и извршење, по одобреним позицијама буџета од стране Скупштине БД БиХ ради благовременог покретања поступка преусмјеравања средстава, те њиховог задржавања у границама буџетом одобрених средстава у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2012. годину и Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета у Брчко дистрикту БиХ.

Услуге збрињавања паса луталица, вршене су на основу Уговора о пружању услуга, број: 23-000342/12 од **31. децембра 2012. године**, закљученог између Брчко дистрикта БиХ (корисник

услуга Одјељење за пољопривреду, шумарство и водопривреду) и ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ (давалац услуга). Одредбама члана 5 Уговора **давалац услуга** је обавезан да сачини полугодишње извјештаје о извршеним услугама, који морају бити овјерени и потписани од стране представника даваоца и корисника услуга. Такође одредбама члана 6 поменутог уговора, предвиђено је да **корисник услуге** именује надзорни орган који ће утврдити количину и квалитет извршених услуга и о томе сачинити записник.

Увидом у документацију (**рачун број: 22268 од 31. децембра 2012. године** на износ од **22.462,50 КМ** и **рачун број: 22271 од 31. децембра 2012. године**, на износ од **72.285,00 КМ**) уочили смо, да је корисник услуге извршио даваоцу услуга плаћање наведених рачуна, **исти дан када је и закључио уговор**. С обзиром да је закључен уговор **исти дан** и услуга плаћена **исти дан**, нисмо се могли увјерити да је Одјељење током 2012. године континуирано пратило активности на збрињавању паса луталица. Извршено је плаћање рачуна без записника који би требало да упућује на извршену услугу у количини и квалитету извршених услуга.

Потребно је било током 2012. континуирано предузимати активности о услугама збрињавања паса луталица у складу са одобреним средствима буџета.

Потребно је Уговор о пружању услуга закључивати прије почетка активности на његовој реализацији.

Потребно је признавање издатака и плаћање рачуна, вршити на основу вјеродостојне документације предвиђене одредбама Уговора о пружању услуга.

5.2.4. Текући грантови

Текући грантови Одјељења за **2012. годину** су планирани у износу од **9.082.500,00 КМ**, а остварени у **износу од 9.028.990,79 КМ** или 99,41%. Утрошена средства се односе на подстицаје у пољопривредној производњи и накнаде штета од леда и суше.

Средства за подстицаје у пољопривредној производњи реализована су на основу Правилника о начину и условима за подстицај у пољопривредној производњи за **2012. годину**. Одредбама члана 20 Закона о подстицају у пољопривредној производњи Брчко дистрикта БиХ, регулисано је да се наведени правилник доноси у року од тридесет (30) дана од дана усвајања буџета. Ревизијом смо утврдили да је Правилник донесен 15. јуна 2012. године, то јест са **закашњењем од седамдесет пет (75) дана**, што је супротно одредбама Закона о подстицају у пољопривредној производњи.

Потребно је Правилник о начину и условима за подстицај у пољопривредној производњи донијети у року прописаном Законом о подстицају у пољопривредној производњи Брчко дистрикта БиХ.

Скупштина Брчко дистрикта БиХ на 70. редовној сједници, одржаној 25. јула 2012. године донијела је Одлуку о усвајању амандмана на буџет Брчко дистрикта за 2012. годину. Наведеном одлуком Одјељењу су одобрена средства у износу од **2.000.000,00 КМ** за накнаду штета насталих над пољопривредним културама, проузрокованих сушом и ледом у 2011. години и ледом у априлу и јуну 2012. године. Након усвајања амандмана на буџет, Влада Одлуком број: 05-001214/12 од 4. октобра 2012. године, на предлог Одјељења усваја Програм утрошка средстава на име накнада штета насталих над пољопривредним културама проузрокованих сушом и ледом у 2011. години и ледом у априлу и јуну 2012. године. Од стране комисија за процјену штета утврђене су укупне

штете у износу од **8.938.921,78 КМ**. Узимајући у обзир износ средстава одобрених Одлуком о усвајању амандмана, од укупно процијењене и обрачунате штете било је могуће исплатити 22,37% и то за штете како слиједи:

Елементарне непогоде	Укупно процијењена и обрачуната штета	Реализовано 22,37%
1. Суша 2011. године	2.785.462,40 КМ	619.060,64 КМ
2. Лед 2011. Године	1.004.362,49 КМ	225.926,79 КМ
3. Лед април 2012. године	2.098.920,86 КМ	469.910,41 КМ
4. Лед јун 2012. године	3.050.176,03 КМ	677.065,31 КМ
Укупно	8.938.921,78 КМ	1.991.963,15 КМ

За накнаду штета од елементарних непогода узрокованих сушом у 2011. години реализована су средства у износу од **619.060,64 КМ**. Шеф Одјељења је, Одлуком број: 23-000542/11 и од 25. августа 2011. године, именовано комисију за процјену штете узроковане сушом 2011. године. У поступку ревизије утврдили смо да је комисија сачинила записнике о процјени штете, **без претходно донесеног акта о критеријумима и начину процјене штете** настале услед суше.

Реализована средства за накнаду штета од елементарних непогода узрокованих ледом у јуну 2011. године износе **225.926,79 КМ**. Шеф Одјељења је, Одлуком број: 23-000542/11 од 14. јула 2011. године, именовано комисију за процјену штете узроковане ледом у јуну 2011. године. Такође у поступку ревизије смо утврдили да је комисија сачинила записнике о процјени штете, **без претходно донесеног акта о критеријумима и начину процјене штете** настале услед појаве леда.

Потребно је, прије процјене штета узрокованих елементарним непогодама, донијети акт којим би били регулисани критеријуми и начин процјене истих.

Реализована средства за накнаду штета од елементарних непогода узрокованих ледом у априлу и јуну 2012. године износе **1.146.975,72 КМ**.

Комисија је била у обавези да на основу **утврђеног чињеничног стања у стручном прегледу изради извјештај о процјени настале штете, који садржи назив оштећене пољопривредне културе, катастарску честицу, јединицу мјере, постотак оштећења и остале потребне податке.**

Појединачне исплате накнада за штете вршене су на основу извјештаја комисије за процјену штете именоване одлуком шефа Одјељења, Одлуком број: 23-001294/12 од 13. јула 2012. године. Увидом у извјештаје о процјени штете настале на биљној производњи, услед појаве леда, утврдили смо да је констатован проценат оштећења по културама, **без чињеничног стања.** Наведени проценат **оштећења није документован по стручној методологији, и то: проценат механичког оштећења, боја и изглед усјева, степен полегнућа усјева изазваних ледом и фенолошки развој биљака.** Приликом утврђивања чињеничног стања ревизорском тиму није предочен било какав доказ о насталој штети (фотографски снимци усјева или др.) културе којим би било документовано стање усјева, односно **механичко оштећење пољопривредне културе.**

Осим наведеног записници не садрже фенофазе у којима су се културе налазиле (ницање, раст и зрење). Фенофазе су значајне јер су штете, односно проценат оштећења различити у зависности од развојне фазе у којој се култура налазила. Такође, одређивање фенофаза је значајно са аспекта намјене коришћења средстава, односно правилно одређивање процента оштећене пољопривредне културе одређује и правилно утврђивање висине исплаћених средстава по кориснику.

Оваквим начином рада Одјељење није досљедно испоштовало донесене критеријуме о процјени штете изазване ледом, како је то прописано одредбама члана 3 Одлуке о начину процјене штете и обрачуна обештећења за штете настале на биљној производњи услед појаве леда. Надаље, сматрамо да Одјељење непоштовањем горенаведених правила и усвојених критеријума није могло дати довољно увјерења накнадним интерним контролама да су параметри за обрачун штете по кориснику утврђивани на објективан начин.

Потребно је процјену настале штете од леда вршити у складу са Одлуком о начину процјене штете и обрачуна обештећења за штете настале на биљној производњи услед појаве леда.

Грантови појединцима за подстицај у пољопривредној производњи реализовани су у износу од 7.013.818,85 КМ. Одредбама члана 15 Правилника о начину и условима за подстицај у пољопривредној производњи за 2012. годину, регулисано је да шеф Одјељења именује комисију за интерну контролу која ће континуирано вршити надзор над реализацијом подстицајних мјера. Континуиран надзор обухвата: накнадну контролу пријема захтјева за остварење права на подстицај, накнадну контролу рада комисије за подстицаје, накнадну контролу обраде захтјева која подразумева **комплетности** документације на основу које је утврђено остваривање права на подстицај, накнадну контролу исплате новчаних средстава, накнадну контролу архивирања завршених предмета и испуњеност критеријума прописаних Правилником. Комисија за интерну контролу, вршила је надзор на основу годишњег Плана интерне контроле за 2012. годину који је донесен је 5. октобра 2012. године, тј. са значајним закашњењем. Увидом у извјештаје о раду комисије за интерну контролу утврдили смо да је касно доношење Плана накнадне контроле узроковало да комисија није вршила надзор над остваривањем права на подстицаје у дијелу: пријема захтјева, обраде захтјева, исплате новчаних средстава и архивирања завршених предмета, што је супротно одредбама члана 15 горенаведеног правилника. Због недостатка плана интерне контроле значајан дио буџетских средстава намијењен за подстицај у пољопривредној производњи реализован је без интерне контроле тј. провјере чињеничног стања на терену, односно нису вршене провјере пријављених података из пријаве за подстицај.

Потребно је благовремено донијети план накнадне контроле како би се створили услови континуираног вршења надзора над остваривањем права на подстицаје, у складу са одредбама Правилника о начину и условима за подстицај у пољопривредној производњи.

6. Коментар

Одјељењу за пољопривреду, шумарство и водопривреду је уручен Нацрт извјештаја о ревизији финансијских извјештаја на дан 31. 12. 2012. године, број: 01-02-03-13-111/13, на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и примједби на налазе ревизије.

У остављеном року од петнаест (15) дана, Одјељење се изјаснило дописом број: 05-00747/13 од 23. маја 2013. године, уз изјашњење Одјељење је за одређени број налаза дало образложења и примједбе али није доставило додатну документацију која би утицала на измјену налаза у Извјештају.

Тим за ревизију:

1. Авдија Башић, дипл. ек.

2. Беган Чаушевић, дипл. ек.

6. ПРИЛОЗИ ИЗВЈЕШТАЈА О РЕВИЗИЈИ

Структура планираних и извршених текућих издатака за 2012. годину, приказана је у следећој табели:

Табела број 1

Екон. Код	Назив економског кода	Планирани текући буџет за 2012. год.	Вирманизац. и амандмани	Коначан план текућег буџета за 2012. годину	Извршење текућег буџета	Проц. извршења %	Расположиво
1	2	3	4	5	6	7	8 (5-6)
	Укупно плате, накнаде и доприноси	1.455.254,09	6.100,00	1.461.354,09	1.391.097,19	95,12	70.256,90
611100	Бруто плате	1.396.398,17	0,00	1.396.398,17	1.347.087,51	96,47	49.310,66
611200	Накнаде трошкова запослених	3.000,00	6.100,00	9.100,00	6.077,50	66,79	3.022,50
612100	Допринос на терет послодавца	55.855,92	0,00	55.855,92	37.932,18	67,91	17.923,74
613000	Издаци за материјал услуге	1.705.897,00	-8.000,00	1.697.897,00	1.076.460,33	63,40	621.436,67
613100	Путни трошкови	8.200,00	4.000,00	12.200,00	9.867,07	80,88	2.332,93
613200	Издаци за енергију	49.000,00	3.000,00	52.000,00	27.241,11	52,39	24.758,89
613300	Издаци за комун. услуге	17.400,00	13.500,00	30.900,00	30.261,60	97,93	638,40
613400	Набавка материјала	120.297,00	12.000,00	132.297,00	128.382,74	97,04	3.914,26
613500	Издаци за усл. прев. и горива	35.700,00	12.500,00	48.200,00	46.459,51	96,39	1.740,49
613600	Унајмљивање складишног простора	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00	0,00	1.000,00
613700	Издаци за текуће одржавање	779.000,00	-8.000,00	771.000,00	217.377,84	28,19	553.622,16
613800	Издаци осигур., банк. услуге и усл. платног промета	7.300,00	0,00	7.300,00	3.643,59	49,91	3.656,41
613900	Уговорене услуге	688.000,00	-45.000,00	643.000,00	613.226,87	95,37	29.773,13
614000	Текући грантови	7.074.500,00	2.008.000,00	9.082.500,00	9.028.990,79	99,41	53.509,21
614200	Грантови појединцима	7.074.500,00	2.008.000,00	9.082.500,00	9.028.990,79	99,41	53.509,21
614300	Грантови непрофитним орг.	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Укупан ТЕКУЋИ буџет	10.235.651,09	2.006.100,00	12.241.751,09	11.496.548,31	93,91	745.202,78

Буџет капиталних потреба

Табела број 2

Год.	Расположива средства кап. буџета на дан 1. 1. 2012. године	Планирани капитални буџет по годинама	Извршење капиталног буџета до 1. 1. 2012. године	Извршење у 2012. години	Извршено на дан 31. 12. 2012. године	Неуtroшена средства на дан 31. 12. 2012 .	% извршења
1	2	3	4	5	6	7	8
2010.	122.950,00	140.500,00	17.550,00	90.957,81	108.507,81	31.992,19	77,23
2011.	1.385.056,77	1.877.511,16	492454,39	393.383,71	885.838,10	991.673,06	47,18
2012.	0,00	1.178.000,00	0,00	136.675,20	136.675,20	1.041.324,80	11,60
	1.508.006,77	3.196.011,16	510.004,39	621.016,72	1.131.021,11	2.064.990,05	35,39